

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 1. do 10. avgusta 2014

OBVESTILO

Zmanjšan in manj kakovosten pridelek kmetijskih kultur je bera letošnjega mokrega poletja. Tudi prva avgustovska dekada ni prinesla večjega izboljšanja, predvsem kar se tiče zdravstvenega stanja kmetijskih kultur. Pogoste padavine so oteževale setev strniščnih posevkov in spravilo pridelkov. Pridelek paprike, paradižnika in kumar na prostem je v povprečju manjši za 40 %. Prva avgustovska dekada je ob koncu prinesla nekoliko več zaporedno suhih dni tako, da je bila možna košnja otave. Izmenjujoča se topla in hladna obdobja ter vlaga so povzročili, da so bile motene glavne paše čebel in je pridelek medu zmanjšan. Pri koruzi vlaga ni povzročila večjih težav, vreme je bilo ugodno tudi za rast in razvoj hmelja.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Prva avgustovska dekada je bila v večini države manj padavinska kot pretekli julijski dnevi pa vendar so posamezna lokalna neurja s spremljajočimi hudourniškiimi vodami, poplavami, plazovi in udari strel zopet povzročala veliko gmotno škodo, predvsem v Polhograjskem hribovju, kjer je na Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem naenkrat padlo kar 134 mm dežja (daljše poročilo o dogodku je objavljeno na: http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/weather_events/neurja_4-5avg2014.pdf), zgornje Dravsko dolini in Pomurju. V tej dekadi je bilo na zahodu in vzhodu države povečini do 30 mm dežja, v osrednjem delu Slovenije, na Gorenjskem, v sredo- in visokogorju, na dinarskih planotah tudi več. Padavine so bile nadpovprečne le v osrednji Sloveniji, na spodnjem Gorenjskem ter na Notranjskem, količina padavin je bila večja, večinoma za četrtno povprečnih vrednosti.

V nižinskem svetu so bili skoraj vsi dnevi topli, torej so bile najvišje dnevne temperature zraka vsaj 25 °C, nad 30 °C pa se je temperatura povzpela le redko. Temperature zraka so bile povsod nad dolgoletnim povprečjem, na zahodu in na širšem območju spodnjega toka reke Save do 1 °C, drugod do 2 °C.

Trajanje sončnega obsevanja je bilo na severozahodu, severovzhodu in jugovzhodu za desetino manjše kot običajno, drugod za toliko večje.

IZHLAPEVANJE IZ TAL IN RASTLIN

Dekadne vrednosti izhlapevanja iz tal in rastlin so se v nižinskem svetu gibale od 39 do 44 mm, na Koroškem 36 mm, na Obali pa 47 mm. Najnižje dnevne vrednosti so se v deževnih dneh gibale od 1,8 do 2,9 mm, najvišje pa od 4,5 do 5,6 mm.

VODNA BILANCA

Dekadna vodna bilanca je bila pozitivna le v Osrednji Sloveniji in na Spodnjem Gorenjskem. Drugod je bila negativna, največji vodni primanjkljaj je bil na Primorskem, v Biljah 21 mm, v Portorožu 28 mm. Vegetacijska vodna bilanca je večinoma pozitivna. Na Obali in v Osrednji Sloveniji je malce nad ničlo, na Dolenjskem in Spodnjem Štajerskem je od 20 do 40 mm, na Gorenjskem in Koroškem od 60 do 70 mm in v Vipavski dolini 80 mm. Vodni primanjkljaj pa smo zabeležili na Zgornjem Štajerskem, okrog 10 mm ter seveda v Prekmurju, kjer je okrog 150 mm.

STANJE RASTLIN

Tudi v prvih dneh avgusta je prevladovalo mokro poletje. Zaradi ugodnih razmer za razvoj bolezni, škodljivcev in plevelov, je bilo bistveno pravočasno in učinkovito varstvo rastlin. V večini posevkov je bila glavna ovira pri izvajanju varstva rastlin in tudi drugih tehnoloških ukrepov (apnenje) razmočen teren. To povzroča težko prehodnost, zato na določenih površinah žita še vedno niso požeta. Pogosta deževna obdobja so spirala škropilno oblogo, zato so marsikje bolezni povzročile veliko škodo.

V severovzhodni Sloveniji so bila ob koncu dekade v teku zaključna škropljenja proti poznemu škrlupu in skladiščnim boleznim v nasadih jablan. Večina sort vinske trte je bila v fazah začetka zorenja, nekatere zgodnejše sorte pa so že zmehčale jagode. Okužbe s peronosporo na listju so bile še možne, močnejše okužbe so bile vidne predvsem na mladih listih. Za zagotavljanje ustrezne zaščite je bilo potrebno še vedno škropiti v rednih presledkih, ki so bili odvisni od uporabljenega sredstva, lege in količine padavin. Potekala je tudi zaščita pred botritisom.

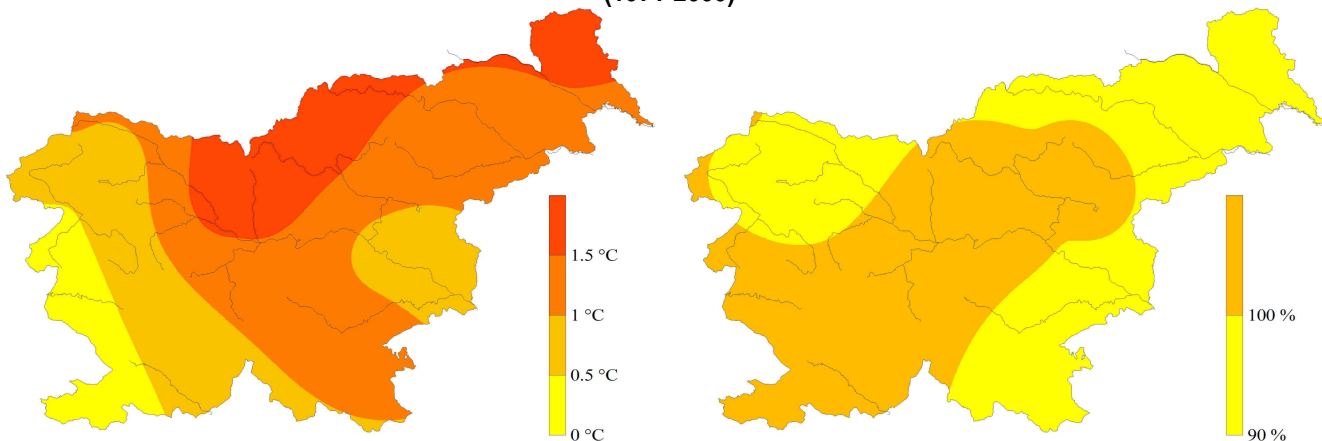
Obilen dež na Primorskem je povzročil težave s pridelavo zelenjave. Tam so močno zmanjšani ali popolnoma uničeni pridelki zelenjadnic, ki so gojene na prostem (paradižnik, kumare, paprika, solatnice). V povprečju je izpad pridelka okrog 40 %. Marsikje so pogosti nalivi, ponekod s točo in večja količina dežja zasičili tla z vodo, neugodne vremenske razmere so tudi drugod vplivale na kvaliteto pridelave zelenjave. Zaradi vlažnega vremena, posledično namočenih tal in visoke zračne vlage se je na radiču pojavila bela gniloba in siva plesen ter tudi raznovrstne plesni na kapusnicah, paradižniku, čebuli in bučkah.

Prva avgustovska dekada je vsaj v sklepnem delu prinesla nekoliko več zaporedno suhih dni, tako da je bila možna košnja otave. Marsikje že julija niso uspeli posušiti sena. Na koruzi in hmelju, razen bolezni, vlaga ni povzročala večjih težav.

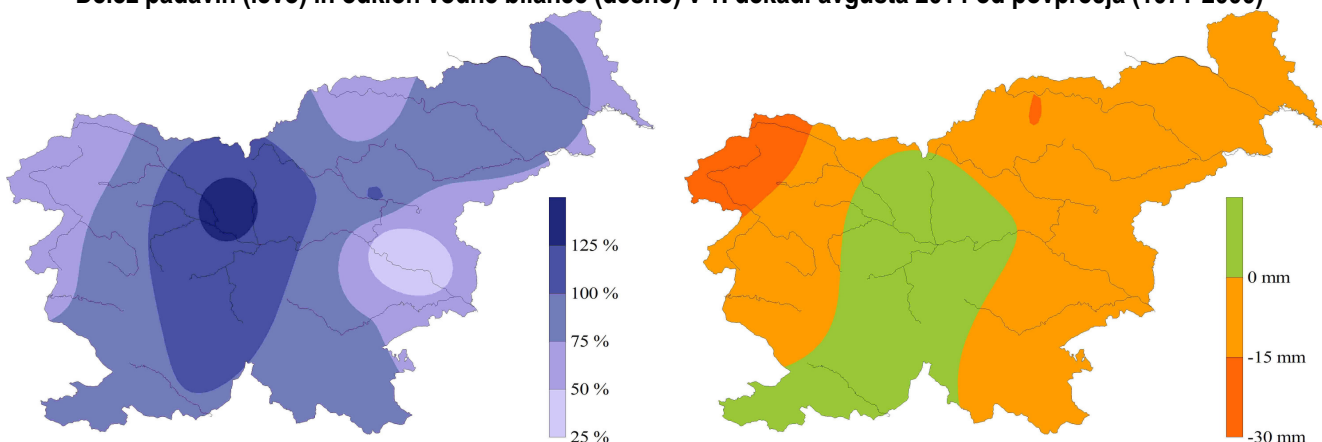
Izmenjujoča se topla in hladna obdobja ter pogoste plohe in nevihte so povzročili, da so bile motene glavne paše čebel, zato je pridelek medu zmanjšan na slabo četrtno običajnega.

Odklon temperature zraka (levo) in delež ur sončnega obsevanja (desno) v 1. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971-2000)

Delež padavin (levo) in odklon vodne bilance (desno) v 1. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971-2000)

NOVICA

Tabelarično so prikazani padavinski dnevi in njihovo intenziteto za Ljubljano v letošnjem juliju in prvi dekadi avgusta. Kot padavinski dan je označen tudi dan, ko je bila količina padavin sicer premajhna za merjenje oziroma, ko je bila zabeležena le sled padavin, saj je tako stanje v kmetijstvu tudi zelo pomembno zaradi večjega tveganja razvoja bolezni na rastlinah in napadov škodljivcev.

V drugi dekadi julija je bilo v Ljubljani 7 zaporednih padavinskih dni, ki sta jim sledila dva suha dneva, nato je bilo z začetkom v tretji julijski dekadi zabeleženih kar 11 dni s padavinami, v prvi dekadi avgusta pa smo končno dočakali nekaj več suhih dni, ki so omogočali delo na poljih in travnikih.

mesec/dan	1/11/21	2/12/22	3/13/23	4/14/24	5/15/25	6/16/26	7/17/27	8/18/28	9/19/29	10/20/30	31
julij	•	•	•	-	-	-	-	•	•	•	
	•	-	•	•	•	•	•	•	•	-	
avgust	•	-	-	•	•	•	•	-	-	-	•

suh dan sled – 5 mm/dan 5-10 mm/dan 10-20 mm/dan 20-40 mm/dan
 - • • • •